

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ วัชณะ เข้ารับการรักษาที่แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลลำปาง ในหอผู้ป่วย ศัลยกรรมชาย 1 หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 2 หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1 หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 2 หอผู้ป่วยอุบัติเหตุ และหอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาท ในระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม 2536 จำนวน 237 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการคาสายสวนปัสสาวะ และแบบสรุปการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ ผู้วิจัยทำการทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และทดสอบความเที่ยงของการสังเกต กระทำโดยผู้วิจัยและพยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การควบคุม การติดเชื้อนำแบบบันทึกข้อมูล ไปใช้กับผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะกลุ่มเดียวกัน เป็นจำนวน 9 ราย ที่แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลนครินทร์จังหวัดเชียงใหม่ ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 1.00

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดตามผู้ป่วยทุกรายที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ ทุกวัน เริ่มตั้งแต่วันที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ จนถึงวันที่ปรากฏอาการแสดงของการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะ หรือวันที่ผู้ป่วยได้รับการถอดสายสวนปัสสาวะออก หรือวันที่ผู้ป่วยจำหน่าย หรือผู้ป่วยถึงแก่กรรม หรือย้ายไปหอผู้ป่วย ผู้วิจัยจะติดตามผลการตรวจปัสสาวะแล้วสรุปผลการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะ วินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดิน

ปีสสาวะ โดยใช้หลักเกณฑ์ของศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1988 แล้วรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะนำมาแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ
2. อายุ ระยะเวลาของการคาสายสวนปัสสาวะ จำนวนครั้งของการเทปัสสาวะออกจากถุงเก็บปัสสาวะของผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง อายุ ระยะเวลาของการคาสายสวนปัสสาวะ จำนวนครั้งของการเทปัสสาวะออกจากถุงเก็บปัสสาวะของผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะที่เกิดการติดเชื้อและไม่เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ ใช้การทดสอบค่าที
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ภาวะการเจ็บป่วยเดิม ผู้สวนปัสสาวะ การผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะ การสวนล้างกระเพาะปัสสาวะ และการใช้ยาต้านจุลชีพกับการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ ใช้การทดสอบไคสแคว์
5. การวิเคราะห์ปัจจัยร่วมพยากรณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง 237 รายเกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ 60 รายคิดเป็นร้อยละ 25.3 ของผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะทั้งหมด ผู้ป่วย 1 รายคาสายสวนปัสสาวะนาน 100 วันมีโอกาสดเกิดการติดเชื้อได้ถึง 6.7 ครั้ง (ภาคผนวก ข) พบการติดเชื้อใน

เพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงพบร้อยละ 31.1 เพศชายพบร้อยละ 22.7 กลุ่มอายุที่พบการติดเชื้อมากที่สุดคือ กลุ่มอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมาคือ กลุ่มอายุระหว่าง 40-59 ปี และน้อยกว่า 40 ปี พบร้อยละ 28.2 และ 17.9 ตามลำดับ พบการติดเชื้อมากในผู้ป่วยที่มีการสวนล้างกระเพาะปัสสาวะตลอดเวลาร้อยละ 42.3 สำหรับผู้ป่วยที่ไม่มีการสวนล้างกระเพาะปัสสาวะตลอดเวลาพบอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 23.2 ผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาต้านจุลชีพพบอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 55 ผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านจุลชีพพบอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 22.6 ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะและผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะพบอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 26.6 และ 24.5 ตามลำดับ พบอัตราการติดเชื้อมากที่สุดเมื่อคาสายสวนปัสสาวะนานตั้งแต่ 7 วันขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 35.1 ต่อจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะนานตั้งแต่ 7 วันขึ้นไป รองลงมาคือ คาสายสวนปัสสาวะนาน 3-6 วัน และ 1-2 วันพบอัตราการติดเชื้อมากเป็นร้อยละ 24.2 และ 22.4 ตามลำดับ ผู้ป่วยที่แพทย์เป็นผู้สวนปัสสาวะพบอัตราการติดเชื้อมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ การสวนปัสสาวะ โดยนักระบาดวิทยาและพยาบาลเทคนิคคิดเป็นร้อยละ 30.2 และ 24.6 ตามลำดับ พบอัตราการติดเชื้อมากที่สุดเมื่อเทปัสสาวะออกจากถุงเก็บปัสสาวะตั้งแต่ 20 ครั้งขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 43.6 สำหรับผู้ป่วยที่มีภาวะการเจ็บป่วยเดิมมีจำนวน 6 ราย พบมีการติดเชื้อมากในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะถึง 3 ราย และเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุมากที่สุดคือ เชื้ออีโคไล พบร้อยละ 24.6

2. ค่าเฉลี่ยอายุ จำนวนครั้งของการเทปัสสาวะออกจากถุงเก็บปัสสาวะ และระยะเวลาของการคาสายสวนปัสสาวะไว้ของผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ ในกลุ่มที่เกิดการติดเชื้อมากและไม่เกิดการติดเชื้อมากในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01, .01$ และ $.05$ ตามลำดับ

3. เพศ การผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะ ภาวะการเจ็บป่วยเดิม ไม่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อมากในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ

4. ผู้สวนปัสสาวะ การสวนล้างกระเพาะปัสสาวะตลอดเวลา และการใช้ยาต้านจุลชีพมีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อมากในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ $p < .05$, $.05$, และ $.001$ ตามลำดับ

5. วิเคราะห์ปัจจัยร่วมพยากรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกเพื่อควบคุมตัวแปรกวน ผลการศึกษาพบว่า การเทปัสสาวะออกจากถุงเก็บปัสสาวะตั้งแต่ 20 ครั้งขึ้นไปเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ และทำให้มีโอกาสเกิดการติดเชื้อได้ถึง 3.9 เท่าของผู้ป่วยที่ได้รับการเทปัสสาวะน้อยกว่า 20 ครั้ง การสวนปัสสาวะโดยพยาบาลวิชาชีพและการได้รับยาต้านจุลชีพ มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ และ $.01$ ตามลำดับ และช่วยลดโอกาสของการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะจากเดิมลง 0.22 และ 0.24 เท่า ตามลำดับ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ เพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะได้เหมาะสมกับสถานะการของแต่ละโรงพยาบาล
2. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยเฉพาะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ โดยเน้นการสอนการพยาบาลในคลินิกให้นักศึกษาพยาบาลสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ
3. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ ฟื้นฟูความรู้แก่บุคลากรพยาบาลเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการสวนปัสสาวะ และเน้นให้บุคลากรพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ เพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ
4. ผลการวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ เช่น ผลของการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วยขณะได้รับการคาสายสวน

ปีส่วะกับการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาพบว่า อายุ ระยะเวลาของการคาส่วปีส่วะ จำนวนครั้งของการเพปีส่วะออกจากถุงเก็บปีส่วะ การส่วล้างกระเพาปีส่วะตลอดเวลา ผู้ส่วปีส่วะ และการใช้ยาต้านจุลชีพ มีอิทธิพลต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ ผู้วิจัยจึงขอแนะนำเกี่ยวกับ การป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะ ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารการพยาบาล

1.1 ผู้บริหารการพยาบาลประสานงานกับคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล เพื่อกำหนดนโยบายให้บุคลากรพยาบาลปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะ

1.2 ผู้บริหารการพยาบาลร่วมมือกับสถาบันการศึกษาพยาบาลจัดทำคู่มือมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะ เพื่อให้บุคลากรพยาบาลและนักศึกษาพยาบาลยึดถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

1.3 ผู้บริหารพยาบาลควรจัดโครงการประชุมวิชาการหรือโครงการฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะแก่บุคลากรพยาบาลทุกคนเป็นระยะๆอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ผู้บริหารการพยาบาลควรตรวจเยี่ยมบุคลากรพยาบาลอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คำแนะนำ และช่วยเหลือบุคลากรพยาบาลเมื่อมีปัญหาด้านการปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะที่กำหนดไว้ เป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรพยาบาลด้วย

1.5 ให้ความรู้แก่บุคลากรพยาบาลใหม่ให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ โดยบรรจุรายละเอียดของเนื้อหาการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปีส่วะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการคาส่วปีส่วะของแผนปฐม

นิเทศบุคลากรพยาบาลใหม่

2. บุคลากรพยาบาล ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยที่ได้รับการสวนปัสสาวะ เพื่อสามารถวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการสวนปัสสาวะ ในแต่ละรายได้ถูกต้องและเหมาะสม บุคลากรพยาบาลต้องมีความรู้ด้านเทคนิคปราศจากเชื้อ รู้เทคนิคการสวนปัสสาวะที่ถูกต้องและมีทักษะการสวนปัสสาวะ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในการปฏิบัติการพยาบาลอื่นๆ เพื่อลดการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะเช่น ความรู้เรื่องหลักและวิธีการล้างมืออย่างถูกต้องเป็นต้น ติดตามเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบมาตรฐานการควบคุมการติดเชื้อและค้นหาสาเหตุของการระบาดของโรคแล้วนำมาแก้ไขปัญหา

3. ผู้ป่วย

1.1 อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการคาสายสวนปัสสาวะ และให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยในการดูแลตนเองขณะได้รับการคาสายสวนปัสสาวะเช่น ไม่ขยับสายสวนปัสสาวะเข้าออก ไม่ยกถุงเก็บปัสสาวะสูงเหนือระดับกระเพาะปัสสาวะ ไม่วางถุงเก็บปัสสาวะบนพื้น เป็นต้น

1.2 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะเช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยขาดสารอาหาร ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยาที่มีผลทำให้ความต้านทานโรคต่ำ ควรหลีกเลี่ยงการคาสายสวนปัสสาวะไว้ หรือสวนปัสสาวะเมื่อจำเป็นจริงๆ เท่านั้น อาจใช้วิธีการสวนปัสสาวะเป็นครั้งคราว (Intermittent Catheterization) หรือใช้วิธีใส่ถุงยางอนามัย (Condom) หรือถ้าคาสายสวนปัสสาวะไว้ต้องรีบถอดสายสวนปัสสาวะออกทันทีเมื่อหมดความจำเป็น

4. การศึกษาพยาบาล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลควรเน้นให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงสาเหตุและปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ เพื่อนักศึกษาจะได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของหลักการการสวนปัสสาวะที่ถูกต้อง นักศึกษาพยาบาลควรได้รับการฝึกทักษะเกี่ยวกับการสวน

ปัสสาวะกับหุ่นทดลองให้ชำนาญก่อนที่จะปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงและต้องอยู่ภายใต้การนิเทศของอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลวิชาชีพอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะเพิ่ม ได้แก่ เทคนิคและวิธีการสวนปัสสาวะ การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก ระหว่างได้รับการคาสายสวนปัสสาวะ ระยะเวลาที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคในถุงเก็บปัสสาวะ ความเป็นกรดและด่างของปัสสาวะ ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ระยะเวลาที่เกิดการติดเชื้อ และชนิดของยาต้านจุลชีพ
2. ควรศึกษาผลของการให้ความรู้แก่บุคลากรพยาบาล เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ
3. ควรศึกษาผลของการให้ความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ แก่ผู้ป่วยที่ได้รับการคาสายสวนปัสสาวะต่อการติดเชื้อในโรงพยาบาลของระบบทางเดินปัสสาวะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved